

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Антон ПАНТЕЛЕЙМОНОВ

08

20 21 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

освітні програми: «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 / 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

«27» серпня 2021 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: кандидат історичних наук, доцент кафедри Ольга ФІЛАТОВА

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від «26» серпня 2021 року, № 1

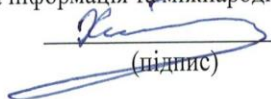
Завідувачка кафедри

Людмила НОВІКОВА
(ім'я та прізвище)

Гарант освітньо-професійної програми

«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації»

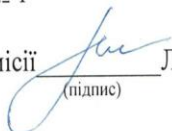

Олександр ХИЖНЯК
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від «26» серпня 2021 року № 1

Голова науково- методичної комісії

Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Українська та зарубіжна культура” складена відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки бакалавр спеціальності (напряму) 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації».

1. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна “ Українська та зарубіжна культура ” в системі гуманітарних і суспільних наук вищих навчальних закладів посідає особливе місце; завдяки її вивченню студенти отримують цілісне уявлення про культурно-історичні надбання людства загалом та українського етносу зокрема.

У курсі на конкретному матеріалі обґрунтовується система культурних цінностей, простежуються чинники, що забезпечують процес розвитку певних матеріальних і духовних надбань. Ознайомлення з різними культурно-історичними типами культур допомагає простежити, як усі попередні культурні досягнення трансформуються в сучасну культуру, забезпечують її різноманітність.

Зміст курсу включає розгляд загальних теоретичних проблем культури (теорію культури), історію культури та мистецтва України в контексті історії світової цивілізації, європейської культури і різнобарв'я напрямів у мистецтві, що формувалися понад півтора тисячоліття на нашому континенті. Особливе місце у цьому курсі посідає історія української національної культури: передумови її виникнення та етапи розвитку, особливості світогляду та менталітету українців, формування та поширення традицій народу, розвиток писемності, мистецтва, літератури.

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є поглиблення знань студентів з історії та теорії української культури, ознайомлення з головними проблемами історико-культурного процесу в Україні в європейському та загальносвітовому контекстах.

А також, надати студентам знання з історії української культури, зосередившись на найбільш актуальних проблемах: поняття культури, її структури та функцій; причини, час зародження мистецтва, види та жанри мистецтва; особливості розвитку культури певних регіонів з характерним історично визначеним рівнем розвитку суспільства, творчих сил і здібностей людей та дати уявлення про зв'язок української культури зі світовою; найвидатніші культурні досягнення людства в стародавню добу, в період середньовіччя та нового часу, на сучасному етапі; витоки, формування, особливості розвитку культури українського народу.

1.2. У результаті вивчення курсу студенти повинні виконувати такі завдання:

ЗК1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК10. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК15. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).

– формування наступних фахових (спеціальних) компетентностей:

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

1.3. Кількість кредитів 4.

1.4. Загальна кількість годин 120 год.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
1-й	1-й
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
32 год.	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
56 год.	год.
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані програмні результати навчання:

РН01. Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.

РН06. Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.

РН15. Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.

РН17. Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики,

міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.

PH20. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ I. Українська і зарубіжна культура в стародавні часи і добу середньовіччя (V – середина XV ст.).

Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження.

Поняття культури та його багатозначність. Основні функції культури. Морфологія культури. Основи періодизації культури. Предметне поле та завдання культурологічних досліджень.

Тема 2. Ранні форми культури.

Основні етапи антропосоціогенезу. Поняття неолітичної революції. Міфологія як історично перша форма світогляду. Проблема виникнення мови. Генезис моральної свідомості та мистецтва.

Тема 3. Джерела та складники формування української культури.

Поняття «етнос», «народ», «нація». Національна культура та її специфічні риси. Етапи етногенезу та націостворення українців. Загальна характеристика джерел формування української культури. Загальна характеристика складників формування української культури.

Тема 4. Античність як тип культури.

Періодизація культури Античності. Загальна характеристика міфології Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму. Філософія як особлива форма культури Античності.

Тема 5. Міфологічний простір давніх слов'ян.

Структура міфологічного простору давніх слов'ян. Специфічні риси слов'янської міфології. Поняття фольклору та народної культури.

Тема 6. Культура європейського Середньовіччя.

Періодизація Середньовічної культури. Роль християнства у розвитку Середньовічної культури. Європейське середньовічне мистецтво: основні напрями. Становлення університетської освіти і науки в епоху Середньовіччя.

Тема 7. Культура Київської Русі.

Київська Русь як соціокультурна система. Значення християнства для культури Київської Русі. Феномен двовір'я. Мистецтво Київської Русі: загальна характеристика. Філософська та соціально-політична думка Київської Русі: загальна характеристика.

Тема 8. Культура європейського Відродження.

Періодизація та загальна характеристика епохи Відродження. Мистецтво Відродження: основні напрями та представники. Соціально-політична думка епохи Відродження: загальна характеристика.

Розділ II. Українська та зарубіжна культура Нового часу (друга половина XV – початок XX ст.). Культура XX – початку XXI ст.

Тема 9. Українська культура ранньомодерної доби.

Тенденції та явища українського перед відродження. Реформаційно-гуманістичний напрям в українській культурі. Братський рух та полемічна література в Україні.

Тема 10. Культура європейського Просвітництва.

Світоглядні засади культури Просвітництва. Мистецтво епохи Просвітництва: основні напрями. Наука як сутнісне явище доби Просвітництва.

Тема 11. Феномен бароко в українській культурі.

Поняття бароко та його специфічні риси в українській культурі. Архітектура українського бароко. Українська барокова література. Образотворче мистецтво та музична культура України періоду бароко.

Тема 12. Західноєвропейська культура XIX століття.

Феномен європоцентризму. Західноєвропейське мистецтво XIX століття: основні напрями та представники. Науково-технічна революція та криза європейських наук.

Тема 13. Українська культура XIX століття.

Періодизація української культури XIX століття. Дворянський період. Народницький період. Модерний період.

Тема 14. Глобальні проблеми сучасної світової культури.

Поняття модерну. Модерн та модернізм. Період постмодерну. Основні напрями розвитку європейського мистецтва XX століття. Проблема глобалізації. Проблема мультикультуралізму. Проблема культурної універсалізації.

Тема 15. Основні напрями розвитку української культури XX – початку XXI століть.

Модерн як проект національного культуротворення. Українське мистецтво XX століття як частина світової художньої культури. Сучасні культурологічні проблеми європейської інтеграції України.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Усього	Денна форма					Усього	Заочна форма				
		У тому числі						у тому числі				
		Л	П	Л	і	С.р.		л	П	лаб	інд	С.р.
		а	н									
		б	д									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ I. Українська і зарубіжна культура в стародавні часи і добу середньовіччя (V – середина XV ст.).												
Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного	3	1	1			1						

дослідження.													
Тема 2. Ранні форми культури.	4	1	1			2							
Тема 3. Джерела та складники формування української культури.	6	2	2			2							
Тема 4. Античність як тип культури.	5	2	1			2							
Тема 5. Міфологічний простір давніх слов'ян.	3	1	1			1							
Тема 6. Культура європейського Середньовіччя.	7	2	4			1							
Тема 7. Культура Київської Русі.	11	2	1			8							
Тема 8. Культура європейського Відродження.	6	2	2			2							
Разом за розділом 1	45	13	13			19							
Розділ II. Українська культура Нового часу (друга половина XV – початок XX ст.). Українська культура XX – початку XXI ст.													
Тема 9. Українська культура ранньомодерної доби.	10	2	2			6							
Тема 10. Культура європейського Просвітництва.	8	2	4			2							
Тема 11. Феномен бароко в українській культурі.	13	2	1			8							
Тема 12. Західноєвропейська культура XIX століття.	9	3	4			2							
Тема 13. Українська культура XIX століття.	14	3	1			8							
Тема 14. Глобальні проблеми сучасної світової культури.	8	3	3			4							
Тема 15. Основні напрями розвитку української культури XX – початку XXI століть.	15	4	4			7							
Разом за розділом 2	75	19	19			37							
Усього годин	120	32	32			56							

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження. Тема 2. Ранні форми культури. Тема практичного заняття – «Поняття, сутність та функції культури» <i>Усна доповідь з теми і участь в обговоренні, робота в групах – 4 бали</i>	2
2	Тема 3. Джерела та складники формування української культури. Тема 4. Античність як тип культури. Тема 5. Міфологічний простір давніх слов'ян. Тема практичного заняття – «Витоки та джерела вивчення української культури» <i>Есе з теми (здане письмово) – 5 балів</i>	4
3	Тема 6. Культура європейського Середньовіччя. Тема 7. Культура Київської Русі. Тема практичного заняття – «Культура Середньовіччя та Київської Русі» <i>Доповідь з теми ілюстрована презентацією – 7 балів</i>	5
4	Тема 8. Культура європейського Відродження. Тема практичного заняття – «Культура України доби Відродження та Реформації» <i>Доповідь з теми ілюстрована презентацією – 7 балів</i>	2
5	Тема 9. Українська культура ранньомодерної доби. Тема 10. Культура європейського Просвітництва. Тема практичного заняття – «Українська культура доби Просвітництва» <i>Доповідь з теми ілюстрована презентацією – 7 балів</i>	6
6	Тема 11. Феномен бароко в українській культурі. Тема 12. Західноєвропейська культура ХІХ століття. Тема 13. Українська культура ХІХ століття. Тема практичного заняття – «Національно-культурне Відродження у контексті основних тенденцій розвитку культури Західної Європи ХІХ ст.» <i>Семінарське заняття форматі круглого столу, доповідь і участь в обговоренні – 8 балів</i>	6
7	Тема 14. Глобальні проблеми сучасної світової культури. Тема 15. Основні напрями розвитку української культури ХХ – початку ХХІ століть. Тема практичного заняття – «Культура України ХХ – початку ХХІ ст. та мейнстріми світової культури.» <i>Есе з теми (здане письмово і захищене усно на занятті) – 10 балів</i>	7
	Всього	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма
1	Тема 1. Вступ до курсу. Культура як об'єкт міждисциплінарного дослідження.	1	

	Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою, виконання в групах творчих завдань «Суб'єктивне розуміння терміну культура, цивілізація, масова культура, форми культури».		
2	Тема 2. Ранні форми культури. Тема 3. Джерела та складники формування української культури. Сутність та витоки української культури Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою, підготовка доповіді для виступу на практичному занятті. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	4	
3	Тема 4. Античність як тип культури. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для підготовки есе та його подальшого захисту на практичному занятті.	2	
4	Тема 5. Міфологічний простір давніх слов'ян. Тема 6. Культура європейського Середньовіччя. Тема 7. Культура Київської Русі. Культура княжої доби Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для підготовки презентації та її подальшого захисту на практичному занятті. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	9	
5	Тема 6. Культура європейського Культура литовсько-польського періоду Завдання. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	1	
6	Тема 8. Культура європейського Відродження. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для підготовки презентації та її подальшого захисту на практичному занятті. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	2	
7	Тема 9. Українська культура ранньомодерної доби. Українська культура часів Гетьманщини Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для підготовки презентації та її подальшого захисту на практичному занятті. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	6	
8	Тема 10. Культура європейського Просвітництва. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для підготовки презентації	2	

	та її подальшого захисту на практичному занятті. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.		
9	Тема 11. Феномен бароко в українській культурі. Тема 12. Західноєвропейська культура ХІХ століття. Тема 13. Українська культура ХІХ століття. Українська культура наприкінці ХVІІІ – ХІХ ст. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для підготовки матеріалів для участі в круглому столі «Західноєвропейська культура ХІХ століття. Національна культура ХІХ – початку ХХ ст.». Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	18	
10	Тема 14. Глобальні проблеми сучасної світової культури. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для написання есе та його подальшого захисту на практичному занятті. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	4	
11	Тема 15. Основні напрями розвитку української культури ХХ – початку ХХІ століть. Політика радянської влади у сфері культури у 20-80-ті рр. ХХ ст. Завдання. Опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за темою для написання есе та його подальшого захисту на практичному занятті. Студент має написати план-конспект з кожної теми керуючись рекомендованим списком літератури. План-конспект з одної теми оцінюється максимально в 2 бали.	7	
	Всього	56	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПІ віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Українська та зарубіжна культура»

Шифр ПРН (відповідно до ОПІ)	Результати навчання (відповідно до ОПІ)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання

PH01	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка доповідей-досліджень та презентацій за визначеними темами	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження (доповідей і презентацій), екзаменаційна робота
PH06	Знати природу та характер взаємодії окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному і локальному рівнях.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка есе для участі в круглому столі, проектів, підготовка матеріалів для роботи в групах	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження (доповідей, есе і проектів), виконання творчих завдань, екзаменаційна робота
PH15	Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка есе для участі в круглому столі, виконання творчих завдань в групах, презентація отриманих результатів	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження (доповідей, есе), виконання творчих завдань екзаменаційна робота
PH17	Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проектів.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), підготовка доповідей-досліджень та презентацій за визначеними темами, робота в командах	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження (доповідей і презентацій), екзаменаційна робота
PH20	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), аналіз і візуалізована презентація досліджень, підготовка матеріалів для участі в круглому столі, у відкритій дискусії, написання есе	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, розв'язування аналітичних завдань, виконання творчих завдань, екзаменаційна робота

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

– проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах присвячених культурології, історії культури (підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

Оцінка успішності знань студентів здійснюється у формах поточного контролю (виступи на практичних заняттях, усного опитування, захисту доповідей, підготовці презентацій, написанні есе та планів-конспектів) і підсумкового письмового контролю (екзамену).

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять, підсумкового контролю за підсумками вивчення розділу. Сума балів, які здобувач денної форми навчання може набрати за поточним контролем, дорівнює 60.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) *на практичних заняттях* проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю, а також у формі захисту здобувачами доповідей, есе, презентацій за заданими темами, виконаних під час самостійної роботи.

Сума балів за виконані завдання на практичному занятті наведена в табл. 4 і 8. Усна відповідь за темою практичного заняття ілюстрована презентацією – 5 балів, активна участь в обговоренні – 2 бали. Максимальна кількість балів за виконані завдання в межах практичних занять – 48.

Поточний контроль самостійної роботи здобувачів проводиться у формі опрацювання навчальної літератури та періодичних видань за заданими темами, письмового виконання завдань (проектів) з теми (у формі плану-конспекту). Сума балів за виконані завдання самостійної роботи здобувачів наведена в табл. 8. Максимальна кількість балів за виконані завдання - 12. Самостійна робота здобувача розділяється на підготовку матеріалів для виступу на практичному занятті (оцінюється під час практичних занять) та написанні конспектів із зазначених тем (теми 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13,14, 15). Плани-конспекти здаються окремо, оцінюються в 12 балів (кожен конспект максимально оцінюється в 2 бали).

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення **екзамену**. Загальна кількість балів за успішне виконання завдань **екзаменаційної роботи** – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Заліковий білет складається з трьох теоретичних питань. Перше і третє питання оцінюються по 13 балів, друге – 14 балів.

За бажанням (та за згодою викладача) студент має можливість обрати тестову форму екзаменаційного завдання (білет містить 20 тестових завдань, студент одержує 2 бали за кожну вірну відповідь)

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на заліку студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю

відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форм навчання надається можливість скласти екзамен в тестовій формі (білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожен вірну відповідь) дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3862>).

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над самостійними проектами	виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вмів грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	1
Виступи з доповідями на семінарських заняттях, підготовка презентацій, командна робота тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, підготував докладну доповідь, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	5-4
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, підготував доповідь, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку, проте припускався певних помилок	3-2
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, підготував неповну доповідь тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	1
За теоретичне питання екзаменаційного білету	здобувач цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано їх доводити	11-14
	здобувач розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення і неточності при відповідях на питання та неточні обґрунтування власної думки	7-10
	здобувач розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але погано орієнтується в джерелах, припускається помилок, нелогічно викладає матеріал	4-6
	здобувач не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його суті, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно	0-3

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота														Разом	Екзамен	Сума	
Розділ 1								Розділ 2						60	40	100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14				T15
4	2	4	1	2	3,5	4,5	5,5	5	5	1,5	3,5	4,5	7				7

T1, T2 ... T13 – теми розділів.

За підсумками поточного та підсумкового контролю студент може набрати від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка за національною шкалою	
	Для чотирирівневої шкали оцінювання	Для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	Зараховано
70-89	Добре	
50-69	Задовільно	
1-49	Незадовільно	Не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Філатова О. Є. Дистанційний курс «Українська та зарубіжна культура». URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3862>
2. Культурологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / кол. авторів; за ред. А.Є.Конверського. Харків: Фоліо, 2013. – 863 с.
3. Попович М.В. Нарис з історії культури України. – К.: «АртЕк», 1998. – 728 с. Культурологія: українська та зарубіжна культура Навч. посіб. / М.М.Закович, І.А.Зязюн, О.М.Семашко та ін. За ред. М.М.Заковича – К., 2004. – 567 с.
4. Богуцький Ю.П. Українська культура в європейському контексті /
5. [Ю.П. Богуцький, В.П. Андрущенко, Ж.О. Безвершук, Л.М. Новохатько]; За ред. Ю.П. Богуцького. – К.: Знання, 2007. – 679 с.
6. Бокань В. А. Історія культури України: Навч. посібник / В. А. Бокань,
7. Л. П. Польовий. – К.: МАУП, 1998. – 232 с.
8. Історія світової культури / Під заг. ред. М.В. Дедкова. – Запоріжжя:
9. Дике Поле, 2009. – 376 с.
10. Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Підручник / М. В.
11. Кордон. – [вид. 2-ге]. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 584 с.
12. Українська та зарубіжна культура. Навч. посіб. / М. М. Закович, І. А.
13. Зязюн, О. Л. Шевнюк та ін.; За ред. М. М. Заковича. — [4-те вид., випр. і допов].- К.: Знання, 2009. — 589 с.
14. Шейко В. Історія української культури: Навч. посібник / В. Шейко, Л.
15. Тишевська. - К.: Кондор, 2006. – 264 с.

Допоміжна література

1. Абрамович С.Д., Чікарькова М.Ю. Світова та українська культура: Навч. пос. / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарьова. - Львів: Світ, 2004. - 344 с.
2. Білик Б. Історія української та зарубіжної культури: Навч. посіб./ Б. Білик та ін.; За ред. С. Клапчука, В. Остафійчука. – К.: Вища шк.; Знання, 1999. – 326 с.
3. Гаврюшенко О. А. Історія культури: Навч. посібник / Наук. ред. В. М. Шейко О. А. Гаврюшенко, В. М. Шейко, Л. Г. Тишевська. – К.: Кондор, 2004. – 763 с.
4. Греченко В. Історія світової та української культури: Підруч / [В. Греченко, І. Чорний, В. Кушнерук, В. Режко]. - К.: Літера, 2000. - 464 с.
5. Горський В.С. Філософія в українській культурі: (методологія та історія). Філософські нариси / В. С. Горський. - К.: Центр практичної філософії, 2001. - 236 с.
6. Дещинський Л. Українська та зарубіжна культура. Навчальний

- посібник / [Л. Дещинський, Я. Денісов, М. Скалецький, Л. Цубов, Н. Барановська, О. Макарчук]. – Вид. 4-е, перероблене і доповнене. – Л.: Бескид Біт, 2005. – 304 с.
7. Зотов В. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів / В. Зотов, А. Клімачова, В. Таран. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 269 с.
8. Історія української культури у 5 т.
- Т.1. Історія культури давнього населення України. – К., 2001.
- Т.2. Українська культура XIII - першої половини ХУІІ ст. – К., 2002.
- Т.3. Українська культура першої половини ХУІІ – ХУІІІ ст. – К., 2003.
- Т.4. Українська культура другої половини ХІХ ст. – К., 2005
- Т.5. Кн.1. Українська культура ХХ - початку ХХІ століть. – К., 2011.- 862с.
9. Кормич Л.І., Багацький В.В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття): Навч. Посібник / Л. І. Кормич, В. В. Багацький В.В. [3 вид]. - Х.: Одісей, 2004. - 304 с.
10. Курас І. Провідники духовності в Україні / І. Курас. - К.: Вища школа, 2003. - 738 с.
11. Левчук Л. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Л. Левчук. – К.: Либідь, 1997. – 449 с.
12. Матвеева Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посібник / Л. Матвеева. – К.: Либідь, 2005. – 512 с.
13. Миропольська Н. Художня культура світу: Європейський культурний регіон: Навч. посіб. / [Н. Миропольська, Е. Белкіна, Л. Масол, О. Оніщенко]. – К.: Вища школа, 2001. – 191 с.
14. Пальм Н. Д. Історія української культури : навчальний посібник / Н.Д. Пальм, Т.Є. Гетало. – Х.: Вид. ХНЕУ, 2013. – 296 с.
15. Погорілий О. Культурологія: Навчальний посібник / Упоряд.: О. Погорілий, М. Собуцький. - К.: Києво-Могилянська академія, 2005. - 320 с.
- 14
16. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Погорілий Д.Є. Культурологія: 100 питань - 100 відповідей. Навчальний посібник для студ. вищих навч. закл. / Є. А. Подольська, В. Д. Лихвар, Д. Є. Погорілий. - К.: Фірма «ІНКОС», 2008. - 240 с.
17. Попович М. Григорій Сковорода: філософія свободи / М. Попович. – К.: Майстерня Білецьких, 2007. – 255 с.
18. Українська культура: цивілізаційний вимір/ Я. С. Калакура, О. О. Рафальський, М. Ф. Юрій. – К.: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2015. – 496с.
19. Українська та зарубіжна культура: Підручник / [за ред. В.О.Лозового]. - Х., 2006. - 376 с.
20. Тюрменко І. Культурологія: теорія та історія культури: Навчальний посібник / За ред. І. Тюрменко, С. Буравченкова, П. Рудик. – К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 370 с.
21. Шевнюк О. Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник. / О. Шевнюк. - К.: Знання-Прес, 2002. - 277 с.
22. Sartre J.- P. Critique de la raison dialectique. – Paris, 1960.–Т. 1.
23. Sartre J.-P. L'etre et neant. – Paris, 1955.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. http://pidruchniki.ws/16140505/kulturologiya/natsionalnokulturne_pidnesennya_20-30-h_rokiv#985
2. http://www.nuos.edu.ua/files/Visotskii_Istoriia_ukrayinskoyi_kulturi.pdf
3. <http://litopys.org.ua/krypcult/krcult.htm>

4. http://chitalka.info/gp_07/gp_07index.htm
5. <http://izbornyk.org.ua/istkult2/ikult2.htm>
6. http://www.franko.lviv.ua/faculty/Phil/madey_ist_ukr_cultury.pdf
7. http://www.nuos.edu.ua/files/Shieiko_Tishievska_Istoriia_ukrayinskoyi_kulturi.pdf
8. <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться певний відсоток практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Українська та зарубіжна культура» (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=3862>).

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Поняття культури та його багатозначність.
2. Основні функції культури. Морфологія культури.
3. Міфологія як історично перша форма світогляду.
4. Класифікація архаїчних міфів.
5. Культура Месопотамії: міфологія, мистецтво, правова думка.
6. Культура Стародавнього Єгипту: міфологія, мистецтво, правова думка.
7. Загальна характеристика міфології Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.
8. Мистецтво Стародавньої Греції та Стародавнього Риму.
9. Слов'янська міфологія: джерела, пантеон, основні міфи.
10. Етногенез та націостворення українців.
11. Поняття фольклору та народної культури.
12. Роль християнства у розвитку середньовічної культури.
13. Європейське середньовічне мистецтво: основні напрями.
14. Створення університетської освіти і науки в епоху Середньовіччя.
15. Київська Русь як соціокультурна система.
16. Мистецтво Київської Русі: загальна характеристика.
17. Філософська та соціально-політична думка Київської Русі: загальна характеристика.
18. Періодизація та загальна характеристика епохи Відродження.
19. Мистецтво Відродження: основні напрями та представники.
20. Соціально-політична думка епохи Відродження: загальна характеристика.
21. Реформаційно-гуманістичний напрям в українській культурі.
22. Братський рух та полемічна література в Україні.
23. Світоглядні засади культури Просвітництва.
24. Мистецтво епохи Просвітництва: основні напрями.
25. Наука як сутнісне явище доби Просвітництва.
26. Поняття бароко та його специфічні риси в українській культурі.
27. Архітектура українського бароко.
- 25
28. Українська барокова література.
29. Г.С. Сковорода як представник культури українського бароко.
30. Образотворче мистецтво та музична культура України періоду бароко.
31. Західноєвропейське мистецтво XIX століття: основні напрями та представники.
32. Мистецтво класицизму в українській культурі: основні напрями розвитку.
33. Науково-технічна революція та криза європейських наук.
34. Дворянський період української культури XIX століття.
35. Народницький період української культури XIX століття.
36. Життя і творчість Тараса Шевченка.
37. Створення і розвиток університетської освіти і науки в Україні XIX ст.
38. Модерний період української культури XIX століття.
39. Діяльність Наукового Товариства імені Шевченка у Львові.
40. Поняття модерну. Модерн та модернізм.
41. Основні напрями розвитку європейського мистецтва XX століття.
42. Проблема глобалізації в сучасній світовій культурі.
43. Проблема модернізації в сучасній світовій культурі.
44. Проблема мультикультуралізму в сучасній світовій культурі.
45. Проблема культурної універсалізації в сучасній світовій культурі.
46. Модерн як проект національного культуротворення.
47. Українське мистецтво XX століття як частина світової художньої культури.
48. Феномен «Розстріляного Відродження» в українській культурі XX століття.
49. Феномен «шістдесятників» в українській культурі XX століття.
50. Сучасні культурологічні проблеми європейської інтеграції України.